
Die rol vervult ook de vrouw van Lot uit Genesis 19, een verhaal over 'een noodlottig natuurverschijnsel' dat in oude tijd werd verstaan als 'een straf des hemels voor de zonden der menschen' (p. 54). De vrouw 'staat' voor de mens die moet breken 'met eene of andere zonde', maar het niet gelukt dat 'geheel en onvoorwaardelijk' te doen (p. 55). In de lijn van 'de traditie' typeert Oort het voornemen van de mannen van Sodom als het plan om 'de gruwelijkste mishandelingen' uit te voeren en zwijgt hij over de incest van Lot met zijn dochters (pp. 53-54).

Van de liquidatie van de vereerders van het gouden kalf (Ex. 32:28) distantieert Oort zich zonder afbreuk te willen doen aan een positief Mozes-beeld:

Drieduizend man gedood! Was deze straf niet al te zwaar? Zeker kunnen wij zulk een toemellozen godsdienstijver (...) onmogelijk goedkeuren. Doch de Israëlieten dachten daar anders over, en wij moeten dit verhaal naar de denkbeelden van den ouden tijd (...) beoordeelen.

Dat Mozes werkelijk niet uit wreedheid of hardvochtigheid zoo gehandeld had, bewees hij den volgenden dag [Ex. 32:30]. (pp. 154-155)

Al met al valt er aan het optreden van Mozes een les te ontleen:

Mozes' gedrag herinnert ons aan eene ernstige waarheid, die zoowel door kinderen als door groote menschen dikwijls vergeten wordt: liefde kan en moet soms hard zijn. Gelukkig, wie het niet behoeft te ondervinden! (p. 155)

Over de liquidatie van de Baälprofeten door Elia onthoudt Oort zich van een oordeel. Elders merkt hij op: 'De Israëlieten vonden het zeer natuurlijk en plichtmatig, niet met zachtheid en overreding, maar met geweld voor hun god te ijveren' (p. 377). Wel weet hij ook aan 1 Koningen 18 een les te ontleen:

De zaak van God zegepraalt, al wordt zij slechts door weinigen verdedigd. Wel niet op die wijze, als de Oostersche verbeelding het hier afmaakt: niet plotseling, door wonderen worden dwaling en zonde overwonnen, maar overwonnen worden zij toch. Langzaam worden de harten voor het goede geopend, de gewetens verlicht, gaat de wereld vooruit. (p. 373)

Onverzoenlijke standpunten

Op grond van de inhoud van de Bijbel oordeelden Multatuli, Havers, 't Hart en kompanen – verder aangeduid als 'de vrijdenkers' –